

ÇEVRE BAKANLIĞININ KURULUŞ VE
GÖREVLERÝ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAME

Kanun Hük. Kar.nin Tarihi : 9/8/1991, No: 443
Yetki Kanununun Tarihi : 6/6/1991, No: 3755
Yayımlandıđý R.G. Tarihi : 21/8/1991, No: 20967
V. Tertip Düsturun Cildi : 31, Sh.:

* *
*

Bu KHK ile ilgili tüzük için, "Tüzükler Külliyatý"nýn kanunlara göre düzen-
lenen nümerik fihristine bakýnýz.

*
* *

BÝRÝNCÝ KISIM
Amaç, Görev ve Teşkilat

Amaç

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, çevrenin korunması ve iyileştirilmesi, kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun ve verimli şekilde kullanılması ve korunması, ülkenin doğal bitki ve hayvan varlığı ile doğal zenginliklerinin korunması, geliştirilmesi ve her türlü çevre kirliliğinin önlenmesi için Çevre Bakanlığının kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Görev

Madde 2 - Çevre Bakanlığının görevleri şunlardır:

- a) Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için prensip ve politikaları tespit etmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede, araştırmalar ve projeler yapmak ve yaptırmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek, uygulanmasını sağlayacak tedbirleri almak,
- b) Kırsal ve kentsel alanda ilgili Bakanlığın koordinasyonu ile arazi kullanım kararlarına uygun olarak tespit edilen alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esaslarını belirlemek,
- c) Dengeli ve sürekli kalkınma amacıyla uygun olarak ekonomik kararlarla ekolojik kararların birarada düşünülmesine imkan veren rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak üzere, kalkınma planları ve bölge planları temel alınarak çevre düzeni planlarını hazırlamak veya hazırlatmak, onaylamak, uygulanmasını sağlamak,
- d) Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla ülke şartlarına uygun olan teknolojiyi belirlemek, bu maksatla kurulacak tesislerin vasıflarını tespit etmek,

e) Ülke şartlarına uygun olan çevre standartlarını Türk Standartları Enstitüsü ile birlikte belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,

f) Atık, artık ve yakıtlar ile ekolojik dengeyi bozan, havada, suda ve toprakta kalıcı özellik gösteren kirleticilerin çevreye zarar vermeyecek şekilde bertarafının sağlanması için denetimler yapmak; tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetlerin durdurulması ile ilgili usul ve esasları bir yönetmelikle belirlemek; ülke genelinde tüm uygulayıcı kurum ve kuruluşların bu konudaki taleplerini değerlendirerek, sonuçlandırmak; ülkenin atık yönetimi politikasını belirlemek ve bu konuda gerekli tedbirleri almak,

g) Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi için çevre standartları ve ekolojik kriterler esas olmak üzere her türlü analizi, ölçüm ve kontrolleri gerçekleştirmek amacıyla laboratuvar kurmak, kurdurmak ve denetimlerini yapmak veya mevcut kamu kurum ve kuruluşlarının laboratuvarlarından yararlanmak,

h) Ülkedeki kirlenme konuları ile kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel bölgeleri ve sektörleri tespit etmek ve izlemek, bu problemlerin teknik, idari ve finansman bakımından çözümünü sağlayan kaynağın bulunmasıyla ilgili çalışmalarını yönetmek veya yönlendirmek,

i) Çevreye olumsuz etki yapabilecek her türlü plan ve projenin, fayda ve maliyetleriyle çevresel olguların ortak bir çerçeve içinde değerlendirilmesini gerçekleştirecek çevresel etki değerlendirmesi çalışmalarının yapılmasını sağlamak, bu çalışmalarını denetlemek ve izlemek,

j) Çevre konusunda görev verilmiş olan özel ve kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak; bu konuda faaliyette bulunan gönüllü kuruluşları yönlendirmek, desteklemek ve Bakanlıklararası işbirliği esaslarını bir yönetmelikle belirlemek,

k) Çevreye olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti ülke bütününde izlemek ve denetlemek,

l) Çevre uygulamalarına etkinlik kazandırmak için bapta yerel yönetimler olmak üzere, sürekli bir eğitim programı uygulamak, bu amaçla yapılan eğitim faaliyetlerini izlemek, desteklemek, yönlendirmek ve çevre bilincini geliştirmek, çevre problemleri konusunda kamuoyu araştırmaları yapmak,

m) Çevre konularında uluslararası düzeyde sürdürülen çalışmaların izlenmesi ve bunlara katkıda bulunulması amacıyla ulusal düzeyde yapılan hazırlıkları ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde yürütmek ve bu çalışmalara Türkiye'nin iştirakine ilişkin koordinasyonun sağlanmasına 1173 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yardımcı olmak,

n) Çevre ile ilgili konularda dokümantasyon, yayın ve tanıtma faaliyetlerinde bulunmak,

o) Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'nun kullanım esaslarını tesbit etmek ve işleyişini sağlamak.

Tepkilat

Madde 3 - Çevre Bakanlığı tepkilatı, merkez ve tapra tepkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir.

ÝKÝNCÝ KISIM Bakanlık Merkez Tepkilatı

Merkez Tepkilatı

Madde 4 - Bakanlık merkez tepkilatı anahizmet birimleri ile danışma ve denetim birimleri ve yardımcı birimlerden meydana gelir.

Bakanlık merkez tepkilatı (EK - 1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

BÝRÝNCÝ BÖLÜM

Bakanlýk Makamý

Bakan

Madde 5 - Bakan, Bakanlýk kuruluþunun en üst amiridir ve Bakanlýk hizmetlerini mevzuata, hükümetin genel siyasetine, milli güvenlik siyasetine, kalkýnma planlarına ve yýllýk programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlýðýn faaliyet alanýna giren konularda diðer bakanlýklarla iþbirliði ve koordinasyonu saðlamakla görevli ve Baþbakana karþý sorumludur.

Bakan, emri altýndakilerin faaliyet ve iþlemlerinden sorumlu olup, Bakanlýk merkez ve taþra teþkilatý ile baðlý ve ilgili kuruluþların faaliyetlerini, iþlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Müsteþar

Madde 6 - Müsteþar, Bakanýn emrinde ve onun yardýmcýsý olup, Bakanlýk hizmetlerini Bakan adýna ve Bakanýn direktif ve emirleri yönünde, Bakanlýðýn amaç ve politikalarına, kalkýnma planlarına ve yýllýk programlara, mevzut hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla Bakanlýk Teftiþ Kurulu hariç, Bakanlýk kuruluþlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve saðlar.

Müsteþar, yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karþý sorumludur.

Müsteþar Yardýmcýları

Madde 7 - Bakanlýkta Müsteþara yardýmcý olmak üzere iki müsteþar yardýmcýsý görevlendirilebilir. (1)

ÝKÝNCÝ BÖLÜM

Anahizmet Birimleri

Anahizmet Birimleri

Madde 8 - Çevre Bakanlýðýnın anahizmet birimleri þunlardýr:

- Çevre Kirliliðini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüðü,
- Çevre Koruma Genel Müdürlüðü,
- Çevresel Etki Deðerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüðü,
- Dýþ Ýliþkiler Dairesi Baþkanlýðý,
- Finansman Dairesi Baþkanlýðý,
- Çevre Eðitimi ve Yayın Dairesi Baþkanlýðý.

Çevre Kirliliðini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüðü

Madde 9 - Çevre Kirliliðini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüðünün görevleri þunlardýr;

- Çevre kirliliði ile ilgili olarak ölçüm, tesbit, kalite kriterlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını saðlamak,
- Kurulacak tesisler için alýcý ortam özelliklerine göre çevre kirliliði yönünden görüþ vermek, izlemek, gerektiðinde müdahale etmek,
- Çevreyle ilgili hertürlü ölçüm-izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdurmak, gerekli görüldüðünde çevre kirliliði konusunda ölçüm yapacak kuruluþları belirlemek,
- Atýklar ve kimyasallara iliþkin zararlılık derecelerini sýnýflandırmak, risk deðerlendirmeleri yapmak, bunların üretim, ithal, taþýma, depolama ve yoketme ile geri kazanma esaslarını belirlemek, bu amaçla kurulacak tesisler için görüþ vermek, izlemek, gerektiðinde müdahale etmek,

-----
(1) Bu maddede yeralan müsteþar yardýmcýlýðý kadrosu, 4/8/1993 tarihli ve 21658 sayılı R.G.'de yayýmlanan 29/7/1993 tarih ve 93/42004 sayılı kararla iki'den dört'e; daha sonra 7/4/1996 tarihli ve 22604 sayılı R.G.'de yayýmlanan 5/4/1996 tarih ve 96/45340 sayılı Karar ile de dört'ten beþe çýkarýlmýþtır.

- e) Gerekli durumlarda çevre kirliliğinin önlenmesi ile ilgili her türlü tedbiri almak, acil müdahale planları yapmak, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli çalışmayı yaparak derhal müdahale etmek,
- f) Kara kökenli kirleticilerin neden olduğu kirliliği önlemek ve azaltmak için her türlü önlemi almak ve deniz ekolojisini bozacak ve deniz kirlenmesine neden olacak her türlü faaliyetin kuruluş aşamasından itibaren denetimini yapmak,
- g) Temiz enerjilerin kullanılmasını sağlayacak stratejileri belirlemek ve fosil yakıtların temiz kullanılabilmesi için gerekli önlemleri almak veya aldirmek,
- h) Kuruluşlarca yapılan ve yerel yönetimler tarafından izin verilen tesisler ile yerel yönetimlerce yapılan atık toplama, arıtma ve deparj sistemlerini Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen çevre standartlarına göre kontrol etmek,
- ı) Ülke genelinde ve serbest bölgelerde çevreye olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti izlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak; tüm uygulayıcı kurum ve kuruluşların bu konudaki taleplerini değerlendirerek, sonuçlandırmak,
- i) Mahalli çevre kurullarının çalışmalarıyla yönlendirilmesi ve denetimini yapmak, köy çevre birliklerini kurmak, izlemek ve denetlemek,
- j) Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla ülke şartlarına uygun olan teknolojiyi belirlemek; ülke genelinde kirletici unsurları tesbit etmek ve gerekli tedbirleri almak ve aldirmek; bu maksatlarla kurulacak tesislerin vasıflarını tesbit etmek,
- k) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.

Çevre Koruma Genel Müdürlüğü

Madde 10 - Çevre Koruma Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Çevrenin korunması ile ilgili hedef, ilke ve amaçlar ile kısa, orta ve uzun vadeye yönelik stratejileri belirlemek; bunların uygulanmasını koordine etmek,
- b) Uluslararası koruma sözleşmeleri ile belirlenen yörelerdeki koruma ve kullanma esaslarını çevre mevzuatı dikkate alınarak tesbit etmek ve yeni düzenlemeler yapmak,
- c) Çevre standartlarını tespit etmek,
- d) Uluslararası sözleşme ile koruma altına alınan, canlı türleri (flora, fauna) ile alanların korunması konusunda tedbirler almak, ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- e) Radyasyon güvenliği konusunda Türkiye Atom Enerjisi Kurumuyla birlikte karar almak, alınan kararların uygulanmasını sağlamak,
- f) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.

Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü

Madde 11- Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Çevresel etki değerlendirmesiyle ilgili çalışmaları yapmak ve yaptırmak,
- b) Ülkenin çevre önceliklerini tespit etmek,
- c) Kırsal ve kentsel alanda ilgili Bakanlığın koordinasyonu ile arazi kullanım kararlarına uygun olarak tespit edilen alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esaslarını belirlemek,
- d) Çevre düzeni planlarını yapmak veya yaptırmak ve bu planların uygulanmasını sağlamak,
- e) Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak,
- f) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.

Dýþ Ýliþkiler Dairesi Baþkanlýðý

Madde 12 - Dýþ Ýliþkiler Dairesi Baþkanlýðýnýn görevleri þunlardýr:

- a) Uluslararası düzeyde çevre konularýnda sürdürülen çalyþmalara Türkiye'nin katýlýmýný ve katkýsýný saðlamak üzere Bakanlýðýn diðer birimleri ve ilgili kurum ve kuruluşlarla 1173 sayýlý Kanun Hükümleri çerçevesinde gerekli çalyþmaları yapmak,
- b) Bakanlýðýn görev ve faaliyet alanýna giren konularda, Avrupa Topluluðu ile ilgili olanlarýn koordinasyonunu saðlamak,
- c) Bakanlýkça verilecek diðer görevleri yapmak.

Finansman Dairesi Baþkanlýðý

Madde 13 - Finansman Dairesi Baþkanlýðýnýn görevleri þunlardýr:

- a) Çevre problemlerinin finansman yönünden çözümünü saðlamak üzere Hazine ve Dýþticaret Müsteþarlýðýnýn da görüþünü alarak iç ve dýþ kaynaðýn bulunmasıyla ilgili çalyþmalar yapmak, bu kaynaklarýn kullanma esaslarýný tesbit etmek,
- b) Çevre Kirliliðini Önleme Fonunun gelir ve giderlerinin tahakkuku ile ilgili her türlü iþlemi yapmak,
- c) Fon bütçesini hazýrlayýp Bakan'a sunmak,
- d) Fonun kýsa ve uzun vadeli nakit planlamasýný yapmak,
- e) Fon ihale iþlemlerini yürütmek,
- f) Fon kaynaklarýnýn amacýna uygun olarak kullanýlmasýný saðlayacak çalyþmalar yapmak,
- g) Fon gelirlerinin Fon'a düzenli olarak intikalini saðlayacak tedbirleri almak,
- h) Fon menfaatlerinin korunmasýný saðlayacak gerekli her türlü tedbirleri almak,
- ý) Bakanlýkça verilecek diðer görevleri yapmak.

Çevre Eðitimi ve Yayın Dairesi Baþkanlýðý

Madde 14 - Çevre Eðitimi ve Yayın Dairesi Baþkanlýðýnýn görevleri þunlardýr:

- a) Çevre ile ilgili konularda plan ve programlarýn hazýrlanmasýnda, uygulanmasýnda ve halkýn eðitilmesinde Milli Eðitim Bakanlýðý ile bilimsel ve gönüllü kuruluşlarla iþbirliði yapmak,
- b) Yaygýn ve örgün eðitim programlarýnda çevre konularýnýn yer alması için Milli Eðitim Bakanlýðý ile ortak çalyþmalar yürütmek,
- c) Çevre eðitiminde kullanýlacak film, video, slayt ve benzeri eðitim malzeme ve araçlarýnýn hazýrlanması konusunda çalyþmalar yapmak,
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarıyla, üniversitelerin faaliyet ve araþtırma programlarýna çevre unsurlarýný katmak için ortak çalyþmalar yapmak,
- e) Gerektiðinde ilgili kuruluşlarla iþbirliði yapmak, bilgi, belge ve eðiticilerin mübadelesinin saðlanması çalyþmalarýný yürütmek,
- f) Ülkemizin tabii çevre deðerlerini ortaya çýkarmak ve tanıtmak amacıyla gerekli çalyþmaları yapmak, gerektiðinde ilgili kuruluşlarla iþbirliðini saðlamak,
- g) Çevre eðitimi konusunda uluslararası kuruluşlarýn program, proje ve faaliyetlerini izlemek, çevre ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, dokümantasyon hizmetlerini yürütmek, bunlarý bir sistem içinde ve bilgi bankası oluþturacak þekilde deðerlendirmek, yayýmlamak,
- h) Uluslararası ve kurumlararası enformasyon hizmetleriyle Bakanlýkça verilecek diðer hizmetleri yürütmek.

K.H.K.'LER KASIM 1991 (Ek - 9)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Danýþma ve Denetim Birimleri

Danýþma ve Denetim Birimleri

Madde 15 - Çevre Bakanlýðýnýn danýþma ve Denetim birimleri þunlardýr:

- a) Teftiþ Kurulu Baþkanlýðý,
- b) Araþtırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Baþkanlýðý,
- c) Hukuk Müþavirliði,
- d) Bakanlýk Müþavirleri,
- e) Basýn ve Halkla Ýliþkiler Müþavirliði,

Teftiþ Kurulu Baþkanlýðý

Madde 16 - Teftiþ Kurulu Baþkanlýðý, Bakanýn emri veya onayý üzerine Bakan adýna aþaðýdaki görevleri yapar:

- a) Bakanlýk teþkilatý ile Bakanlýða baðlý kuruluþlarýn her türlü faaliyet ve iþlemleriyle ilgili olarak teftiþ, inceleme ve soruþturma iþlerini yürütmek,
- b) Bakanlýðýn amaçlarýný daha iyi gerçekleþtirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalyþmasýný temin etmek üzere gerekli teklifleri hazýrlamak ve Bakana sunmak,
- c) 2872 sayýlý Çevre Kanunu ve çevre ili ilgili diðer mevzuat hükümlerine göre gerekli inceleme ve denetim iþlerini yapmak,
- d) Özel kanunlarla verilen diðer görevleri yürütmek.

Müfettiþ yardımcýlýðýna alýnma, bunlarýn yetiþtirilmeleri ve müfettiþliðe yükselmeleri ile müfettiþlerin görev, yetki ve sorumluluklarý, Teftiþ Kurulunun çalyþma usul ve esaslarý tüzükle düzenlenir.

Araþtırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Baþkanlýðý

Madde 17 - Araþtırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Baþkanlýðýnýn görevleri þunlardýr:

- a) Bakanlýða hükümet programý, kalkýnma planlarý, yýllýk programlar, Bakanlar Kurulu kararlarý ve milli güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalyþma esaslarýný tespit etmek, bu esaslara uygun olarak Bakanlýðýn anahizmet politikasýnýn ve planlarýnýn hazýrlanmasýna yardımcý olmak,
- b) Uzun vadeli planlarla, kalkýnma planlarýnda ve yýllýk programlarda öncelikli yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikalarýn ilmi araþtırma esaslarýna göre tespitini saðlamak, Bakanýn onayýný aldıktan sonra Devlet Planlama Teþkilatýna göndermek,
- c) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve etkin bir þekilde yerine getirilmesi için insan gücü, para ve malzeme gibi mevcut kaynaklarýn en uygun ve verimli bir þekilde kullanýlmasýný saðlamak üzere Bakanlýk bütçesini plan ve program esaslarýna göre hazýrlamak ve uygulamasýný takip etmek,
- d) Bakanlýk yýllýk çalyþma programlarýný hazýrlamak, Bakanlýk hizmetleriyle ilgili gerekli istatistikleri toplamak ve deðerlendirmek,
- e) Kalkýnma plan ve programlarý ile Bakanlýk yýllýk çalyþma programlarýnýn uygulanmalarý sýrasýnda, Bakanlýk teþkilatýnda ortaya çýkan çözümlenmesi gereken güçlükleri, aksaklýklarý ve týkanýklýklarý bakanlýk veya bakanlýklararasý seviyede giderici tedbirleri tespit ederek makama sunmak, organizasyon ve metod hizmetlerini yürütmek,
- f) Yerel yönetimlerin desteklenmesi amacıyla ve kuruluþlarýn hazýrlayacaklarý ve yürütecekleri çevre koruma ve iyileþtirme projelerine iliþkin koordinasyon ve iþbirliðini saðlamak,
- g) Planlama ve koordinasyon konularýnda verilen diðer görevleri yerine getirmek, yýllýk çalyþma programlarýnýn yürütülmesini takip etmek,

- h) Kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun teklifleri hakkında Bakanlık görüşünün tespitine yardımcı olmak,
 ý) Bakanlığın tarihçesini hazırlamak,
 j) Bakan tarafından verilen konularda araştırma ve inceleme yapmak ve diğer hizmetleri yürütmek,

Hukuk Mübavirliði

Madde 18 - Hukuk Mübavirliðinin görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın diğer birimlerinden sorulan hukuki konular ile hukuki ve cezai sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,
 b) Bakanlığın menfaatlerini koruyucu anlaşmazlıkların önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,
 c) 8 Ocak 1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığın temsil etmek,
 d) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak ve Bakanına sunmak,
 e) Bakanlık tarafından hazırlanan veya diğer bakanlıklar yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarının hukuki açıdan inceleyerek görüşlerini bildirmek.

Bakanlık Mübavirleri

Madde 19 - Bakanlıkta özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakanaya yardımcı olmak üzere en fazla yirmi Bakanlık Mübaviri görevlendirilebilir.

Bakanlık Mübavirleri Bakanlık makamına bağlıdır.

Basın ve Halkla İlişkiler Mübavirliði

Madde 20 - Bakanlıkta basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak üzere Basın ve Halkla İlişkiler Mübavirliði teşkil edilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yardımcı Birimler

Yardımcı Birimler

Madde 21 - Çevre Bakanlığının merkez kuruluşundaki yardımcı birimler şunlardır:

- a) Personel Dairesi Başkanlığı,
 b) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı,
 c) Savunma Sekreterliği,
 d) Özel Kalem Müdürlüğü.

Personel Dairesi Başkanlığı

Madde 22 - Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalarını yapmak; personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,
 b) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işleriyle ilgili işleri yapmak,
 c) Eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarının düzenlemek ve uygulamak,
 d) Bakanlığın verilecek diğer görevleri yapmak.

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Madde 23 - İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,

- b) Ýhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralama, satýn alma iþlemlerini yürütmek,
- c) Bakanlýðýn mali iþlerle ilgili hizmetlerini yürütmek,
- d) Temizlik, aydýnlatma, ýsýtma, bakým-onarým ve tabýma hizmetlerini yapmak,
- e) Sosyal tesislerin kurulmasý ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,
- f) Bakanlýk personelinin ve ailelerinin saðlýk hizmetlerinden yararlanmalarýný saðlamak,
- g) Bakanlýða gelen yazý ve mesajlardan gerekenlerin bakan veya müsteþara sunulmasýný saðlamak,
- h) Verilecek direktif ve emirleri ilgililere duyurmak ve iþlemlerini takip etmek, bakanlýðýn iç ve dýþ protokol hizmetlerini yürütmek,
- ý) Süreli evrakýn zamanýnda iþleme konulmasýný saðlamak,
- j) Bakanlýðý ilgilendiren toplantý, brifing ve görüþmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve tutanaklarý tutmak ve yaymak,
- k) Genel evrak, arþiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- l) Bakanlýkça verilecek diðer görevleri yapmak.

Savunma Sekreterliði

Madde 24 - Savunma Sekreterliði özel kanunda ve diðer kanunlarda gösterilen görevleri yerine getirir.

Özel Kalem Müdürlüğü

Madde 25 - Özel Kalem Müdürlüğü'nün görevleri þunlardýr:

- a) Bakanýn resmi ve özel yazýþmalarýný yürütmek,
- b) Bakanýn her türlü protokol ve tören iþlerini düzenlemek ve yürütmek,
- c) Bakanýn ziyaret, davet, karþýlama, uðurlama, aðýrlama ve bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diðer kuruluşlarla koordine etmek,
- d) Bakanca verilecek diðer görevleri yapmak.

BEPÝNCÝ BÖLÜM

Sürekli Kurullar

Sürekli Kurullar

Madde 26 - Çevre Bakanlýðýnýn sürekli kurullarý þunlardýr:

- a) Yüksek Çevre Kurulu,
- b) Çevre Þurasý,
- c) Mahalli Çevre Kurullarý,

Yüksek Çevre Kurulu

Madde 27 - Çevre Bakanýnýn Bakanlýðýnda, Çevre Bakanlýðý Müsteþarý, Yüksek-öðretim Kurulu Başkaný, Devlet Planlama Teþkilatý ile Milli Savunma, Ýçişleri, Dýþişleri, Maliye ve Gümrük, Milli Eðitim, Bayýndýrlık ve Ýskan, Saðlýk, Ulaþtırma, Tarým ve Köyíþleri, Çalýþma ve Sosyal Güvenlik, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Kültür, Turizm, Orman Bakanlýklarý Müsteþarlarý, Diyanet Ýþleri, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araþtırma Kurumu ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlarý ile üniversitelerin çevre ile ilgili çeþitli dallarýndan Yüksek-öðretim Kurulunca seçilecek iki öðretim üyesi, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odalarý ve Ticaret Borsalarý Birliði ve Türkiye Ziraat Odalarý Birliði Başkanlarýndan oluþan, Yüksek Çevre Kurulu kurulmuştur.

Yüksek Çevre Kurulunun sekreteryaya hizmetleri Çevre Bakanlýðýna yürütülür. Kurul yýlda en az bir defa toplanýr.

Bu Kurulun çalışmaları ile ilgili konularda ön hazırlıkları yapmak ve kurulun vereceği kararlara esas teğkil edecek plan ve projeleri hazırlamak üzere, Çevre Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında ilgili Bakanlık ve kuruluşların Genel Müdür veya en yetkili amirinin iştirakiyle Çevre Teknik Komitesi teğkil edilmiştir.

Yüksek Çevre Kurulunun ve Çevre Teknik Komitesinin çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Yüksek Çevre Kurulunun Görevleri

Madde 28 - Yüksek Çevre Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Uluslararası anlaşmalar dikkate alınmak suretiyle çevrenin korunmasını, kirlenmesinin önlenmesini, tükenmiş stokların yeniden korunmasını sağlayıcı hedefleri belirlemek, alınması gereken tedbirleri araştırmak ve bu amaçla yapılan faaliyetleri izlemek,

b) Özel Çevre Koruma Bölgesinde hangi çeşit tesislerin nerelerde yapılacağına, bu konuda ilgililere taşınmaz mal tahsisine ve yapı izni verilmesine ilişkin esasları belirlemek,

c) Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen yöreler hakkında uygulanacak diğer ilkeleri tespit etmek,

d) Çevre konuları ile ilgili ilkeleri belirlemek ve Bakanlıkça tespit edilecek gündeme göre konular hakkında inceleme ve görüşmelerde bulunmak,

Çevre Đurası

Madde 29 - Bakanlığın çevre ile ilgili görevleri arasında bulunan konularda diğer bakanlıkların, sanayicilerin, gönüllü kuruluşların, meslek kuruluşları ile ilim ve ihtisas sahiplerinin fikir, bilgi ve tecrübelerinden faydalanmak üzere Bakan tarafından Çevre Đurası toplantıya çağrılır.

Çevre Đurasının teğkili, çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Mahalli Çevre Kurulları

Madde 30 - Mahalli çevre kurulları her ilde valinin başkanlığında, bakanlıkların il temsilcileri, büyükşehir belediye başkanı, belediye başkanı, sanayi odası, ziraat odaları başkanları ve Çevre Bakanlığı temsilcisinden oluşur. Kurulun sekreteryaya hizmetleri il çevre müdürlüklerince yürütülür.

Kurul ayda bir defa toplanır. Kurulun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar bir yönetmelikle düzenlenir.

Mahalli Çevre Kurulunun Görevi

Madde 31 - Mahalli Çevre Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın kararları çerçevesinde çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için gerekli kararları almak, bu konu ile ilgili uygulama programlarının il düzeyinde hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak,

b) Çeşitli bakanlık ve kuruluşların il düzeyindeki faaliyetlerini izlemek, yönlendirmek ve bu konuda gerekli koordinasyonu sağlamak,

c) İlde kurulan tesis ve iřletmelerin çevre kirliliđi açısýndan yapılan denetlemelerine ait raporları incelemek, deđerlendirmek ve gerekli önlemleri almak,

d) Çevre kirliliğini önleyici tedbirleri ihtiva eden eğitici faaliyetler düzenlemek,

e) Yüksek Çevre Kurulunca çevre kirliliğine yol açan ve faaliyet kolları itibariyle gruplandırılan işletmelerin derecelerini; işletmelerin kapasitelerini, arıtma tesislerinin bulunup bulunmadığını, çevreye verdiği zararın ölçüsünü, cirolarını ve tesisin bulunduğu yerin ekolojik,ekonomik, teknik, teknolojik ve benzeri özelliklerini dikkate alarak belirlemek,

f) İl düzeyinde çevre sorunlarının belirleyip çözüm teklifleriyle birlikte Bakanlığa bildirmek.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Taþra Teþkilatý ile Baðlý Kuruluþlar

Taþra Teþkilatý

Madde 32 - Bakanlýk, Bakanlar Kurulu kararý ile taþra teþkilatý kurmaya yetkilidir.

Baðlý Kuruluþlar

Madde 33 - Çevre Bakanlýðýnýn baðlý kuruluþлары þunlardýr:

- a) Devlet Meteoroloji Ýþleri Genel Müdürlüdü, (1)
- b) Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlýðý.

Çevre Uzman Yardımcýlýðýna Atanma

Madde 34 - Çevre Uzman Yardımcýlýðýna atanabilmek için 657 sayýlý Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayýlan þartlara ilaveten aþaðýdaki þartlar aranýr:

- a) Çevre hizmetlerinin gerektirdiði niteliklere sahip olmak,
- b) Görev alanýna giren konularda en az dört yýllık yükseköðrenim kurumlarından veya bunlara denkliði kabul edilen yurt dýþýndaki yükseköðrenim kurumlarından mezun olmak,
- c) Yapýlacak yarışma ve yeterlik sýnavýnda baþarılý olmak,
- d) Sýnavın yapıldýðý yýlın Ocak ayının ilk gününde 30 yapýný doldurmamýþ olmak.

Çevre Uzmanlýðý

Madde 35 - 34 üncü maddeye göre atananlar, en az 3 yýl çalıþmak ve olumlu sicil almak kaydýyla, açýlacak yeterlik sýnavına girmek hakkýný kazanýrlar. Sýnavda baþarılý olanlar "Çevre Uzmaný" unvanýný alýrlar. Çevre uzmanlýðý ve çevre uzman yardımcılýðý yeterlik ve yarışma sýnavýnýn þekli ve uygulama esasları ile bunların çalıþma usul ve esasları bir yönetmelikle düzenlenir.

Ýhtisas Komisyonları

Madde 36 - Çevre ile ilgili özel ihtisas gerektiren alanlarda yerli ve yabancı bilim, meslek ve mühendislik kuruluþlarıyla uzmanların iþtirakini de saðlayacak þekilde araþtırma, inceleme, geliþtirme, bilimsel ve teknik koordinasyonu saðlama faaliyetlerinde bulunmak üzere Bakan onayı ile geçici özel ihtisas komisyonları, özel bilim ve mühendislik komisyonları kurulabilir.

Bu komisyonların faaliyetlerine katýlanlardan Bakanlýk mensubu olmayanların yurtiçi ve yurtdýþý yollukları, telif, tercüme ve hizmet ücretleri ile iþe ve ibate masrafları Çevre Kirliliðini Önleme Fonundan karþýlanýr.

Bu komisyonların oluþumu, çalıþma usul ve esasları ile diðer hususlar bir yönetmelikle düzenlenir.

Sözleşme ile Araþtırma Etüd ve Proje Yaptırma

Madde 37 - Çevre Bakanlýðý, çevre kirliliðinin önlenmesi ve çevrenin korunmasıyla ilgili olarak araþtırma, etüd ve proje tetkiki gibi iþleri üniversite öðretim üye ve yardımcıları ile yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kipiilere sözleşme ile yaptırabilir. Bu hususta Devlet Ýhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Çeþitli Hükümler

Atama

Madde 38 - 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayýlý Kanun hükümleri dýþýnda kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapýlýr. Ancak, Bakan bu yetkisini gerekli gördüðü alt kademelere devredebilir.

Kadrolar

Madde 39 - Kadroların tesbit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara iliþkin diðer hususlar Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

-
- (1) Devlet Meteoroloji Ýþleri Genel Müdürlüdü, 28/2/1992 tarih ve 21156 sayýlý Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlýðý tezkeresi ile Baþbakanlýða baðlanmýþtır.

Ýntikal Eden Görev ve Yetkiler

Madde 40 - Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüde girdiđi tarihten önce çeřitli mevzuatla, Çevreden sorumlu Devlet Bakaný ve Devlet Bakanlýđýna, Çevre Müsteřary ve Çevre Müsteřarlyđýna verilen görev, yetki, sorumluluk, hak ve vecibeler Çevre Bakaný ve Bakanlýđýna intikal eder. Çeřitli Mevzuatla 389 sayýlý Kanun Hükümünde Kararnameye yapılmýř olan atýflar, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin ilgili hükümlerine yapılmýř sayýlýr.

Yetki Devri

Madde 41 - Bakan, Müsteřar ve her kademedeki Bakanlýk ve kurulup yöneticileri gerektiğinde, sýnyrlarýný yazýlý olarak aчыkça belirlemek řartýyla yetkilerinden bir kýsmýný astlarýna devredebilir. Ancak, yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluđunu kaldýrmaz.

Bilgi Alma Yetkisi

Madde 42 - Çevre Bakanlýđý, çevre ile ilgili olarak lüzumlu gördüđü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarýndan ve diđer gerçek ve tüzel kişilerden dođrudan istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşlarý ile diđer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri mümkün olan en kısa zamanda vermekle mükelleftir.

Bu suretle elde edilen bilgilerden ticari sýr mahiyetinde olanlarýn gizliliđine riayet edilir.

Yürürlükten Kaldýrýlan Hükümler

Madde 43 - 2872 sayýlý Çevre Kanununun 4 üncü maddesi ile 389 sayýlý Kanun Hükümünde Kararname ve deđbiklikleri yürürlükten kaldýrýlmýřtır. Diđer kanun ve kanun hükümünde kararnamelerin bu Kanun Hükümünde Kararnameye aykýry hükümleri bu Kanun Hükümünde Kararnamenin uygulanmasýnda dikkate alınmaz.

Geçici Madde 1 - Çeřitli mevzuatta geçen "Çevre Müsteřarlyđý" ve "Çevreden Sorumlu Devlet Bakanlýđý" ibareleri "Çevre Bakanlýđý", "Çevreden Sorumlu Devlet Bakaný" ve "Çevre Müsteřary" ibareleri "Çevre Bakaný" olarak deđiřtirilmiřtir.

Geçici Madde 2 - 190 sayýlý Kanun Hükümünde Kararnameye bađlý cetvellerden Çevre Müsteřarlyđý bölümü çýkarýlmýř ve ekli (2) sayýlý cetvellerde yeralan kadrolar ihdas edilerek 190 sayýlý Kanun Hükümünde Kararnameye bađlý (1) sayýlý cetvele Çevre Bakanlýđý bölümü olarak eklenmiřtir.

Düzenleme sebebiyle kadrolarý iptal edilen personel yeni bir göreve atanýncaya kadar, durumlarýna uygun iřlerde görevlendirilebilir. Bunlarýn eski kadrolarýna ait aylýk, ek gösterge ve her türlü zam, tazminat ve diđer özlük haklarý devam eder. Ancak, bunlarýn atandýklarý yeni kadrolarýn aylýk, ek gösterge ile zam ve tazminatlarýnýn toplamýnýn, almakta olduđu aylýk, ek gösterge, zam ve tazminatlarý toplamýndan az olmasý halinde, aradaki fark giderilinceye kadar tazminat olarak ödenir.

Geçici Madde 3 - Kadro karřýlýđý sözleşmeli olarak çalyřanlarýn sözleşmeleri 31/12/1991 tarihine kadar geçerlidir. Ancak, bunlarýn yeni kadrolara atanmalarý durumunda kadro aylýklarýnýn almakta olduklarý sözleşme ücretinden (ikramiye dahil) az olmasý halinde aradaki fark 31/12/1991 tarihine kadar tazminat beklinde ödenir.

Geçici Madde 4 - Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüde girdiđi tarihte Çevre Müsteřarlyđýnýn 1991 yýlý bütçe ödenekleri, bütçedeki ödeneklerin tahakkuka bađlanması yetkisi ve mevcut personeli, tařýnýr ve tařýnmaz mallarý, döřeme, demirbař ve tařýtlarý ile her türlü hak ve vecibeleri bařka bir iřleme gerek olmaksýzýn Çevre Bakanlýđýna devredilmiř sayýlýr.

Geçici Madde 5 - 2872 sayýlý Çevre Kanunu ile Çevre Müsteřarlyđýnýn yönetimine verilmiř olan Çevre Kirliliđini Önleme Fonu 1991 yýlý bütçe ödenekleri, bütçedeki ödeneklerinin tahakkuka bađlanması yetkisi ve mevcut personeli, demirbař ve tařýtlarý ile her türlü hak ve vecibeleri bařka bir iřleme gerek olmaksýzýn Çevre Bakanlýđýna devredilmiř sayýlýr.

Geçici Madde 6 - Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen esaslara göre yeniden düzenleninceye kadar görev ve hizmetler, mevcut personel eliyle yürütülür.

Geçici Madde 7 - Bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yeni düzenlemeler yapılmaya kadar, mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 8 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte 34 üncü maddedeki şartları taşıyan ve en az 6 yıldan beri Çevre Müsteşarlığında çalışan personelden 30 yılını bitirmiş olanlar dahil en geç 3 ay içinde müracaat edenler iki defaya mahsus olmak üzere ve 35 inci madde gereğince çıkarılacak yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılacak ilk ve müteakip sınavda başarılı gös-termeleri kaydıyla "Çevre Uzmanı" unvanını alırlar.

Geçici Madde 9 - Çevre Müsteşarlığında en az 6 yıllık hizmeti bulunan şube müdürü ve daha üst kadrolardaki personelden 34 üncü maddedeki şartları taşıyanlar en geç 3 ay içerisinde müracaat etmek kaydıyla açılacak ilk ve müteakip çevre müfettişliği yeterlik ve yarışma sınavına girebilirler.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında müfettiş olarak görev yapanlar, kurumlarının muvafakatıyla istekleri halinde çevre müfettişi olarak atanabilirler.

Geçici Madde 10 - Çevre Müsteşarlığından Bakanlıkta devredilen ve 657 sayılı Kanuna göre aylık alan kadrolu personele 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 1 inci maddesine göre 31/12/1991 tarihine kadar fazla çalışmaya ücreti ödenir.

Yürürlük

Madde 44 - Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 45 - Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÇEVRE BAKANLIĐI MERKEZ TEĐKÝLATI

Müsteğar	MüsteĐar Yardımcýsý(1)	Ana Hizmet Birimleri	Danığma ve Denetim Birimleri	Yardımcý Birimler
Müsteğar	MüsteĐar Yardımcýsý	1.Çevre Kirliliğini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüğü	1.TeftiĐ Kurulu BaĐkanlıĐý	1.Personel Dairesi BaĐkanlıĐý
	MüsteĐar Yardımcýsý	2.Çevre Koruma Genel Müdürlüğü	2.AraĐtırma,Planlama ve Koordinasyon Kurulu BaĐkanlıĐý	2.Ýdari ve Mali Ýpler Dairesi
		3.Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü	3.Hukuk Müğavirliği	3.Savunma Sekreterliği
		4.DýĐ ÝliĐkiler Dairesi BaĐkanlıĐý	4.Bakanlık Müğavirleri	4.Özel Kalem Müdürlüğü
		5.Finansman Dairesi BaĐkanlıĐý	5.Basýn ve Halkla ÝliĐkiler MüĐavirliĐi	
		6.Çevre EĐitimi ve Yayýn Dairesi BaĐkanlıĐý		

(1) Çevre BakanlıĐýnýn MüsteĐar YardımcýlıĐý kadrosu, 4/8/1993 tarihli ve 21658 sayılı R.G.'de yayımlanan 29/7/1993 tarih ve 93/42004 sayılı Karar'la iki'den dört'e; daha sonra 7/4/1996 tarihli ve 22604 sayılı R.G.'de yayımlanan 5/4/1996 tarih ve 96/45340 sayılı Karar ile de dört'ten beĐe çýkarýl mýĐtır.